

Archeologienota met beperkte samenstelling

Genk, Albertkanaal Kaaimuur – Ford Genk

Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Genk, Albertkanaal Kaaimuur - Ford Genk: Verslag van Resultaten

Auteur

Christine Swaelens

Erkende archeoloog

Christine Swaelens, 2016/00150

BAAC-Projectnummer

2019-0811

Plaats en datum

Gent, 16 augustus 2019

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1191

ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

Inhoud

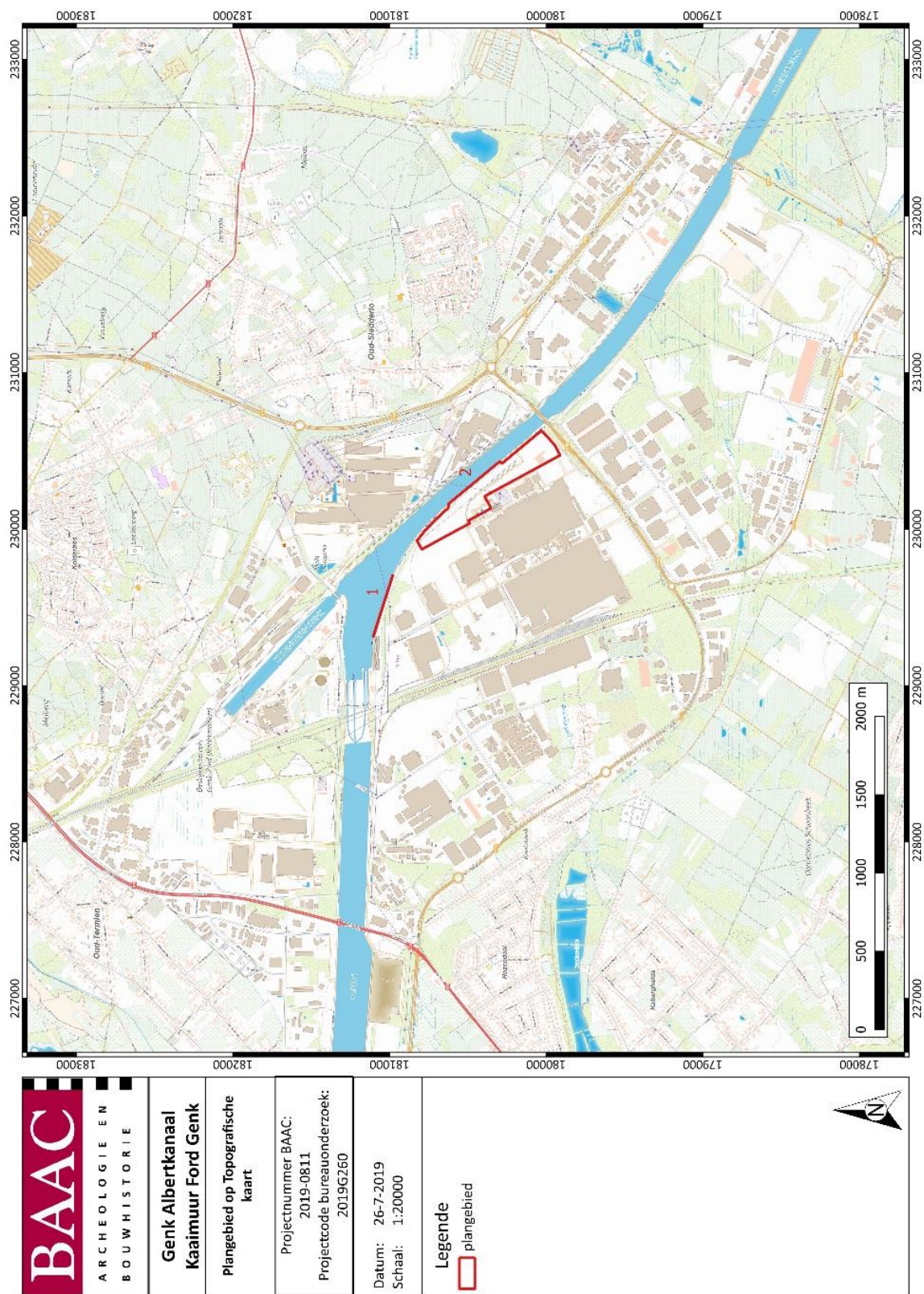
1	Bureauonderzoek	1
1.1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1	Administratieve gegevens	1
1.1.2	Juridisch kader en onderzoekstraject	6
1.1.3	Aanleiding	6
1.1.4	Huidige situatie	7
1.1.5	Geplande werken en bodemingrepen	7
1.1.6	Randvoorwaarden	13
1.2	Werkwijze en strategie	13
1.2.1	Onderzoeksvragen	14
1.2.2	Heuristiek	14
1.3	Assessmentrapport	14
1.3.1	Topografische situering	14
1.3.2	Huidige situatie en gekende verstoringen	16
1.4	Besluit	26
1.4.1	Datering, interpretatie en archeologische verwachting	26
1.4.2	Potentieel op kennisvermeerdering	26
1.4.3	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	27
2	Samenvatting	29
3	Plannenlijst	30
4	Lijst met figuren	30
5	Bibliografie	30
6	Bijlagen	31
6.1	Grondplan werken 1972	31
6.2	ABO Archeologische Rapporten 931	31

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

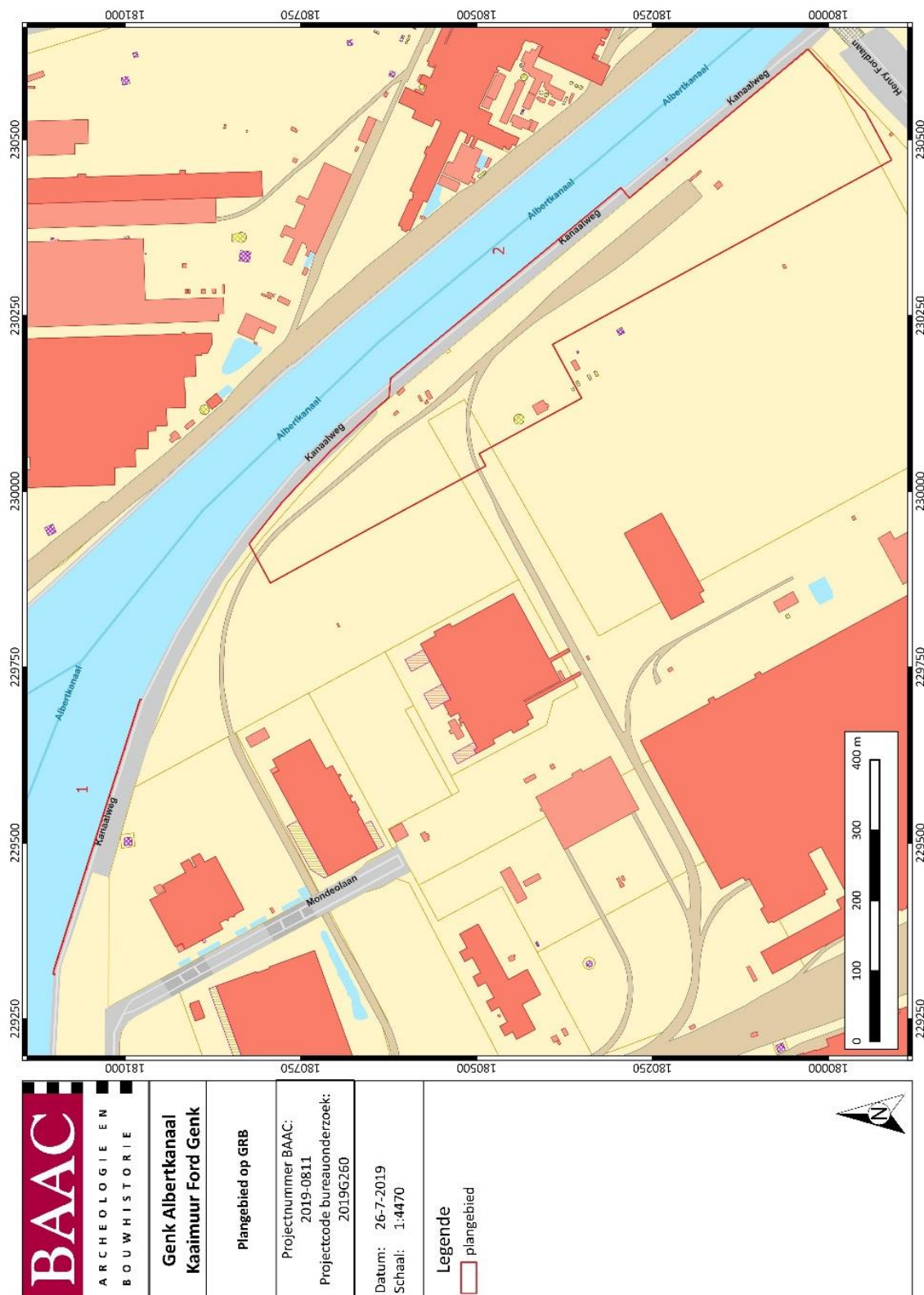
1.1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Genk, Albertkanaal Kaaimuur – Ford Genk
Ligging	Henry Fordlaan 8, Genk, Limburg
Kadaster	Gemeente Genk, Afdeling 4, Sectie E, Percelen: 0738H3 en 0906/C0 (zone 2, Plan 4) en openbare weg (zone 1, Plan 3)
Coördinaten	Noordwest: x: 229314.33 y: 181098.03 Noordoost: x: 229930.12 y: 180818.76 Zuidoost: x: 230632.63 y: 180027.78 Zuidwest: x: 230474.78 y: 179909.82
Projectcode BAAC Vlaanderen	2019-0811
Bureau-Onderzoek Projectcode	2019G260
Erkend archeoloog	Christine Swaelens (Erkenningsnummer: 2016/00150)
Betrokken actoren	Christine Swaelens (archeoloog)
Betrokken derden	/

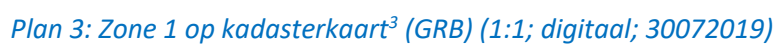
Plan 1: Plangebied op topografische kaart¹ (1:10.000; digitaal; 26072019)

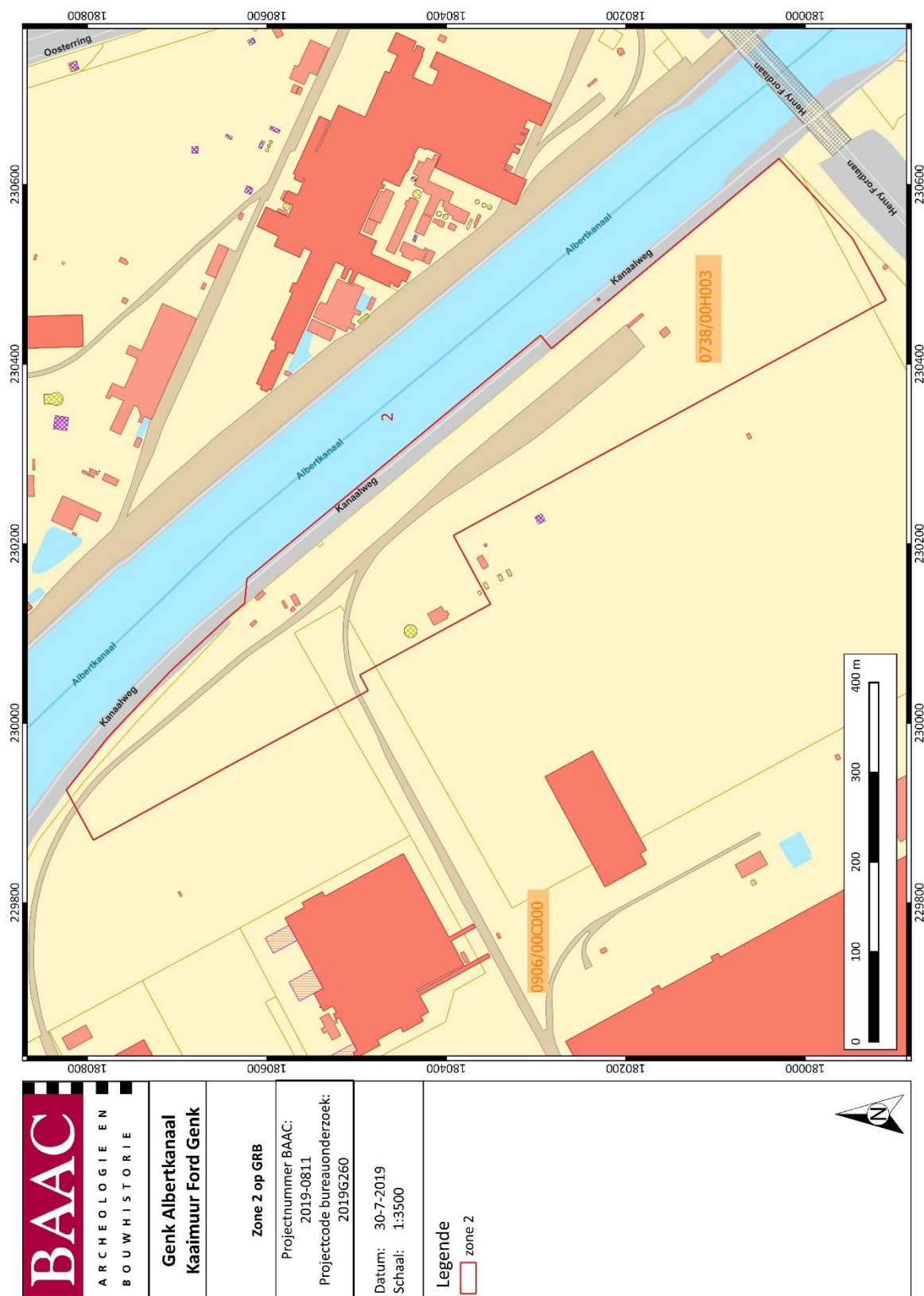
¹ AGIV 2019f

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart² (GRB) (1:1; digitaal; 26072019)

² AGIV 2019b

³ AGIV 2019b

Plan 4: Zone 2 op kadasterkaart⁴ (GRB) (1:1; digitaal; 30072019)

⁴ AGIV 2019b

1.1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving.

Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk 4.0.

1.1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer de bouw van een nieuwe kaaimuur, containeroverslag, stockagezone en het bouwrijp maken van het achterliggend terrein gerealiseerd worden. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen (waaronder afgraving, de aanleg van wegenis, nutsvoorzieningen en onderfunderingen) die qua omvang een directe bedreiging betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

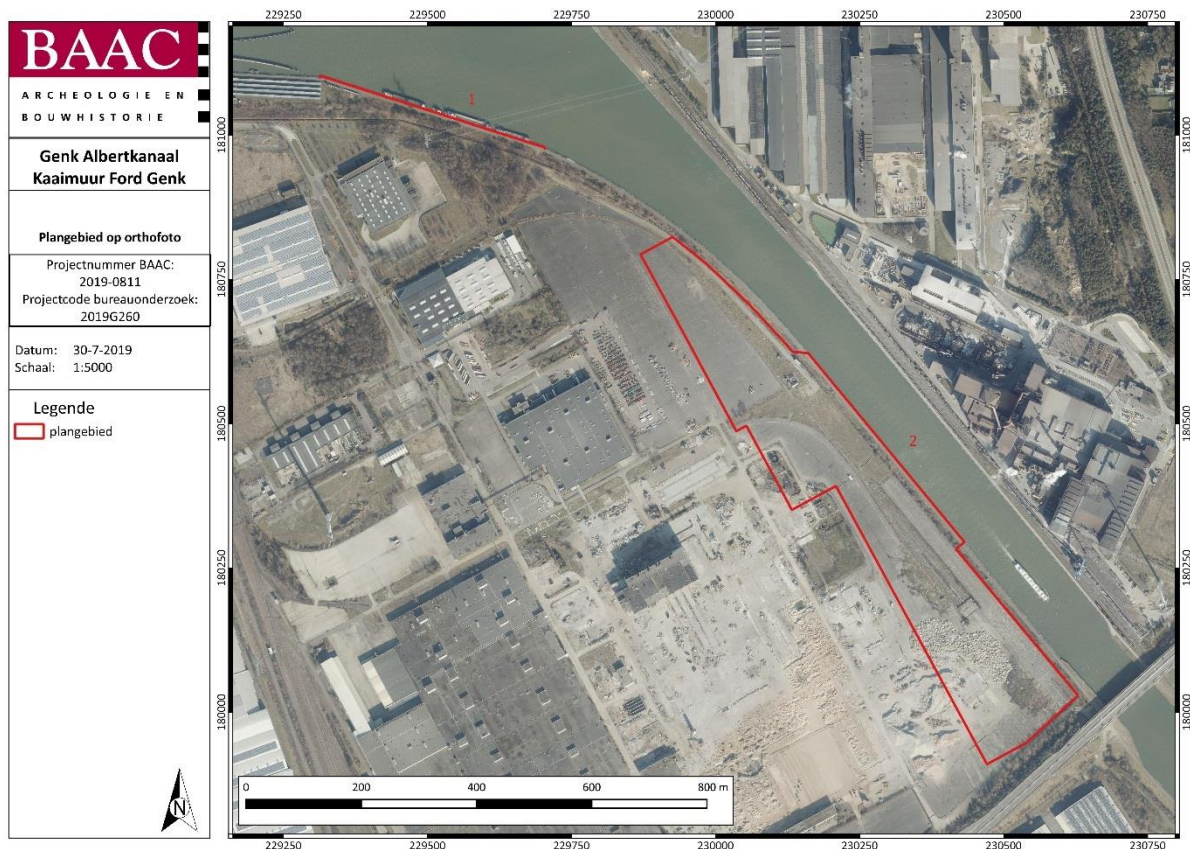
De totale oppervlakte van het plangebied Genk, Albertkanaal Kaaimuur – Ford Genk bedraagt ca. 157.000 m². Het valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden

(meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden geen archeologie).⁵ Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermd onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal.

Aangezien het plangebied in een industriegebied ligt en de totale oppervlakte van de bodemingreep 5.000m² of meer bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze archeologienota, waarvan akte werd genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de stedenbouwkundige aanvraag gevoegd.

1.1.4 Huidige situatie

De noordelijke zone (zone 1) betreft een smalle strook langs het Albertkanaal. Deze is volledig verhard. De zuidelijke zone (zone 2) is grotendeels verhard met groene zones (Plan 5).

Plan 5: Plangebied op orthofoto (1:1; digitaal; 30072019)

1.1.5 Geplande werken en bodemingrepen

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van een nieuwe kaaimuur (425lm), inclusief voorziening voor containeroverslag en stockage containers (61lm landinwaarts). Daarnaast zal het achterliggend terrein bouwrijp gemaakt worden (riolering, onderfundering, fundering). Verder zal de Kesp van de 'wachthaven' (aan Sluis Genk) gerenoveerd worden (400lm).

⁵ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2019b

Zone 1 in het noorden (Plan 3)

Een eerste deel van de werkzaamheden behelst de renovatie van de kesp van de Wachthaven (Sluis Genk). Gezien de slechte staat van de kesp, dient deze volledig vervangen te worden (Figuur 1 en Figuur 2). Hierbij zal de toekomstige werkzaamheden de diepte verstoren tot 1.1 m – mv (60.4m TAW) over een breedte van 2.0 m landinwaarts (Plan 3).

Zone 2 in het zuiden (Plan 4)*1) Nieuwe Kade*

De nieuwe kade betreft een zone van ca. 500 m lengte en tot ca. 43 m landinwaarts (Plan 6) (zone plateau + zone smalle kade). Hierbij zal de uit te graven diepte 5.5 m – mv (55.00 m TAW) bedragen.

2) Bouwrijp maken terrein

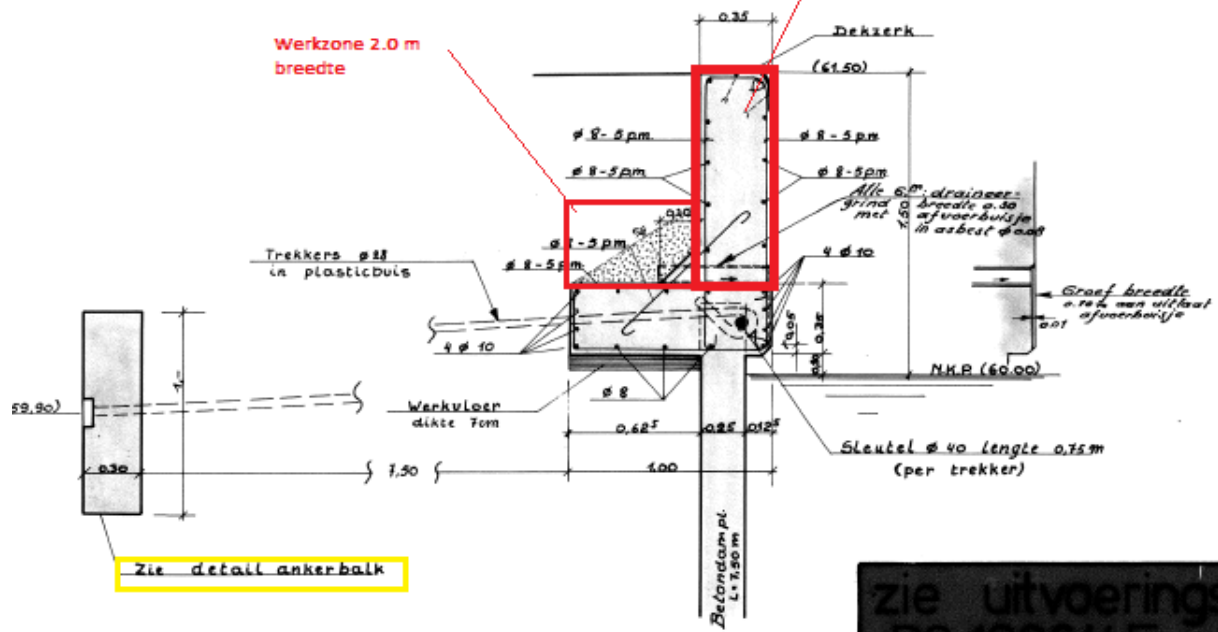
Zone ROC 1: Uit te graven diepte van 2.5 m – mv (54.50m TAW).

Zone ROC 2: Uit te graven diepte van 2.5 m – mv (54.50m TAW)

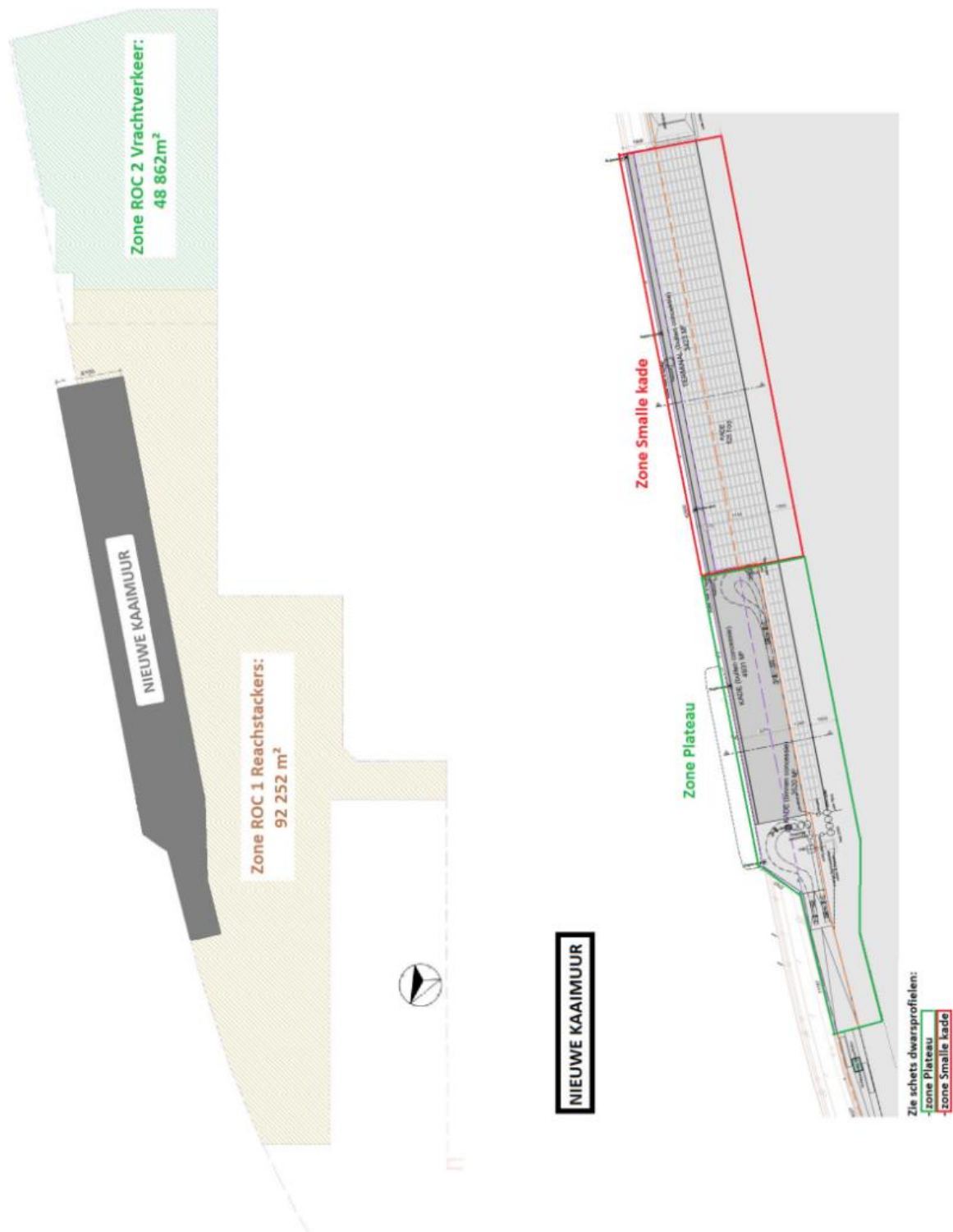

Figuur 1: Overzichtsfoto van de kesp (links) en detail van de kesp met schade aan kop balk met het zichtbare betonijzer.

Gedeelte te renoveren

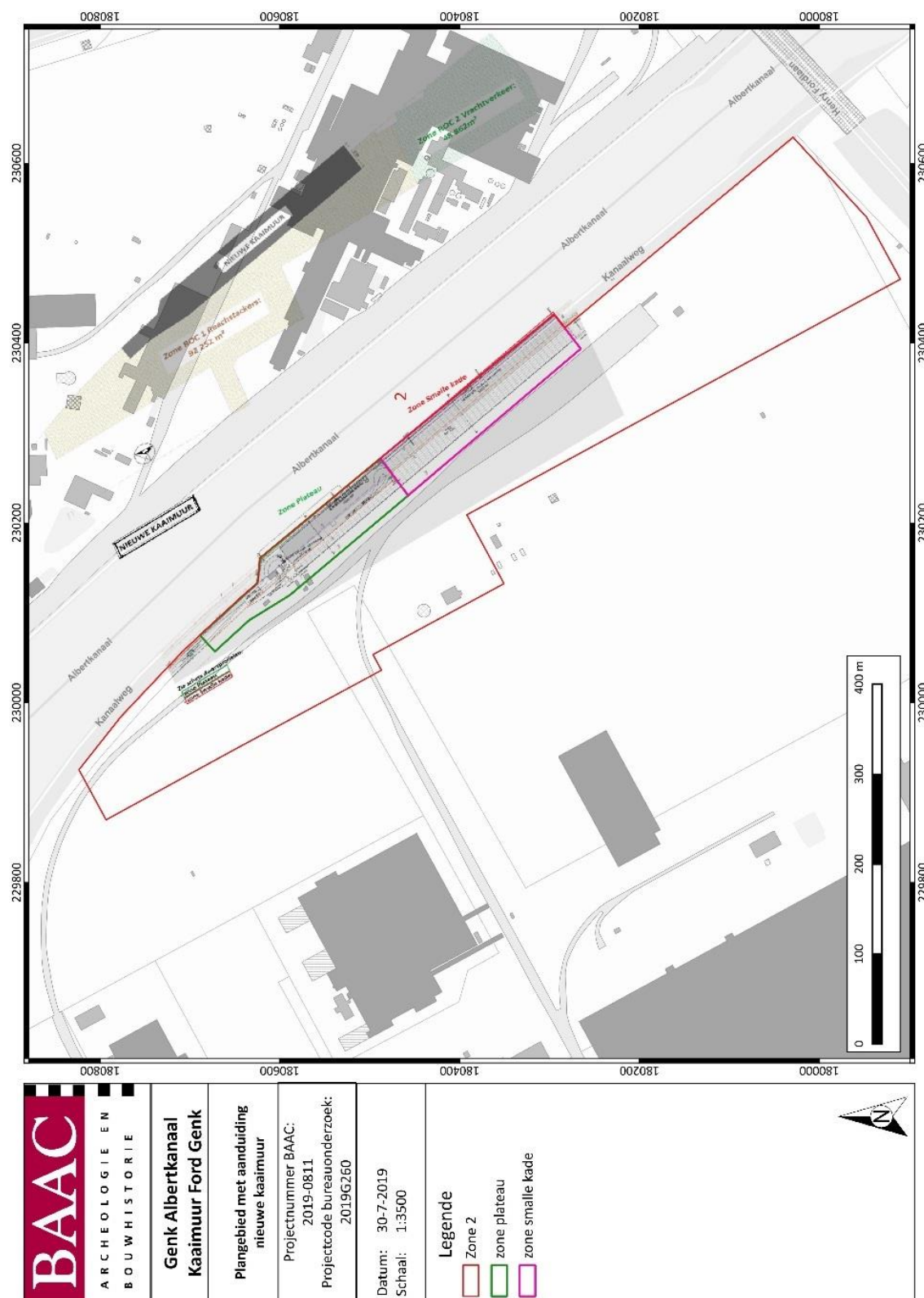

Figuur 2: Aanduiding van de te vervangen kesp in het rood (kanaal bevindt zich links van de kesp)

Figuur 3: Overzicht van de toekomstige werkzaamheden zone 2⁶

⁶ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Plan 6: Zone 2 met situering nieuwe kade op kadasterkaart⁷ (GRB) (1:1; digitaal; 30072019)

⁷ AGIV 2019b

⁸ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

1.1.6 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.2 Werkwijze en strategie

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

Binnen de opzet van deze archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel ingegaan op een doorslaggevend aspect van de historische beschrijving (zie C.G.P.12.5.3.3.). Een confrontatie van dit aspect met de toekomstige werken wijst immers uit dat er met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed in de bodem aanwezig is.

1.2.1 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat is de impact van de geplande werken?
- Zijn er archeologische waarden aanwezig binnen het onderzoeksterrein?

1.2.2 Heuristiek

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van gekende landschappelijke, geologische, archeologische, historische en geografische bronnen.

Een eerste stap bij het formuleren van een archeologische verwachting voor de onderzoekslocatie is deze te situeren binnen een breder landschappelijk kader. Hierbij wordt beroep gedaan op de gekende geografische en geologische bronnen en kaarten.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto's
- DHM

De basis van de desktopstudie bestaat verder uit een historische studie van de onderzoekslocatie en zijn directe omgeving. Hierbij wordt de gekende archeologische en historische vakliteratuur over de onmiddellijke omgeving van het plangebied geconsulteerd.

1.3 Assessmentrapport

In een standaard archeologienota wordt in dit hoofdstuk een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

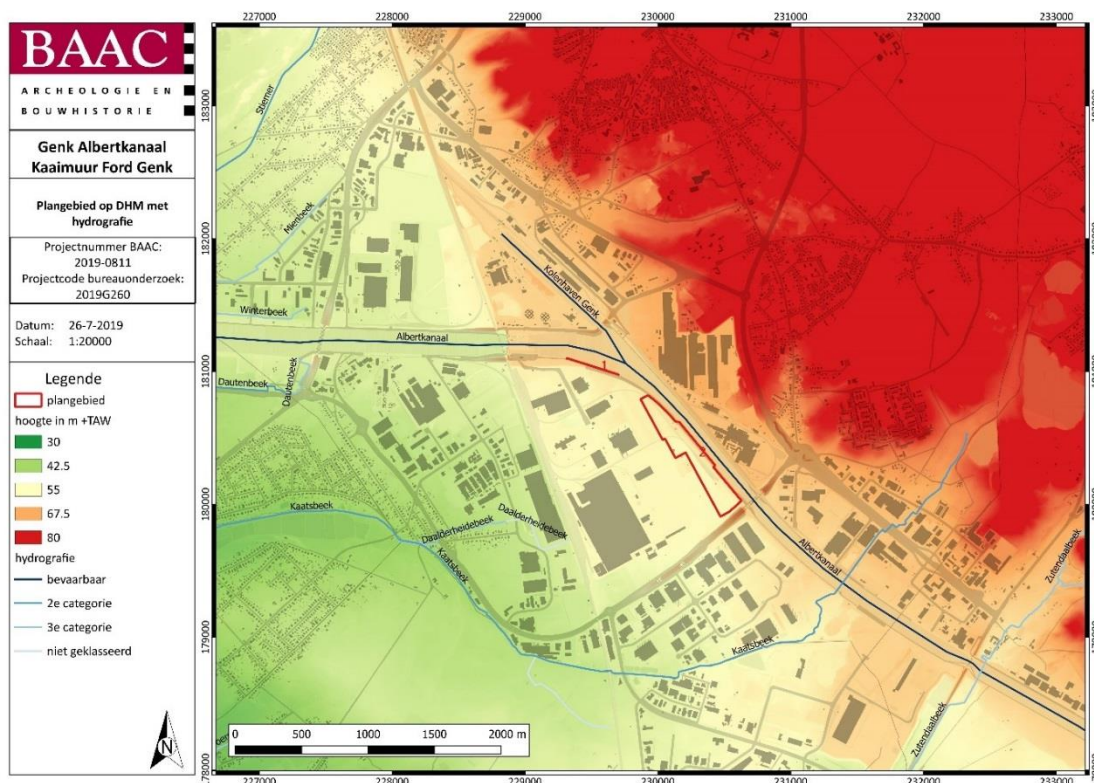
Echter, gezien het hier gaat om een archeologienota met beperkte samenstelling wordt enkel dieper ingegaan op de historiek. Dit aspect wordt geconfronteerd met de krijtlijnen van de toekomstige werken.

1.3.1 Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Plan 1 en Plan 2. Het plangebied Genk, Albertkanaal Kaaimuur - Ford Genk is gelegen tussen brug Genk-Sledderlo (kmp 39.204) en Sluizen Genk (kmp 41.525) in het Genkse industriegebied, ter hoogte van het voormalige Ford Genk. Beide zones situeren zich langs de Kanaalweg, dat aan het Albertkanaal grenst. Ten westen van zone 1 loopt de Mondeolaan en ten zuiden van zone 2 loopt de Henry Fordlaan.

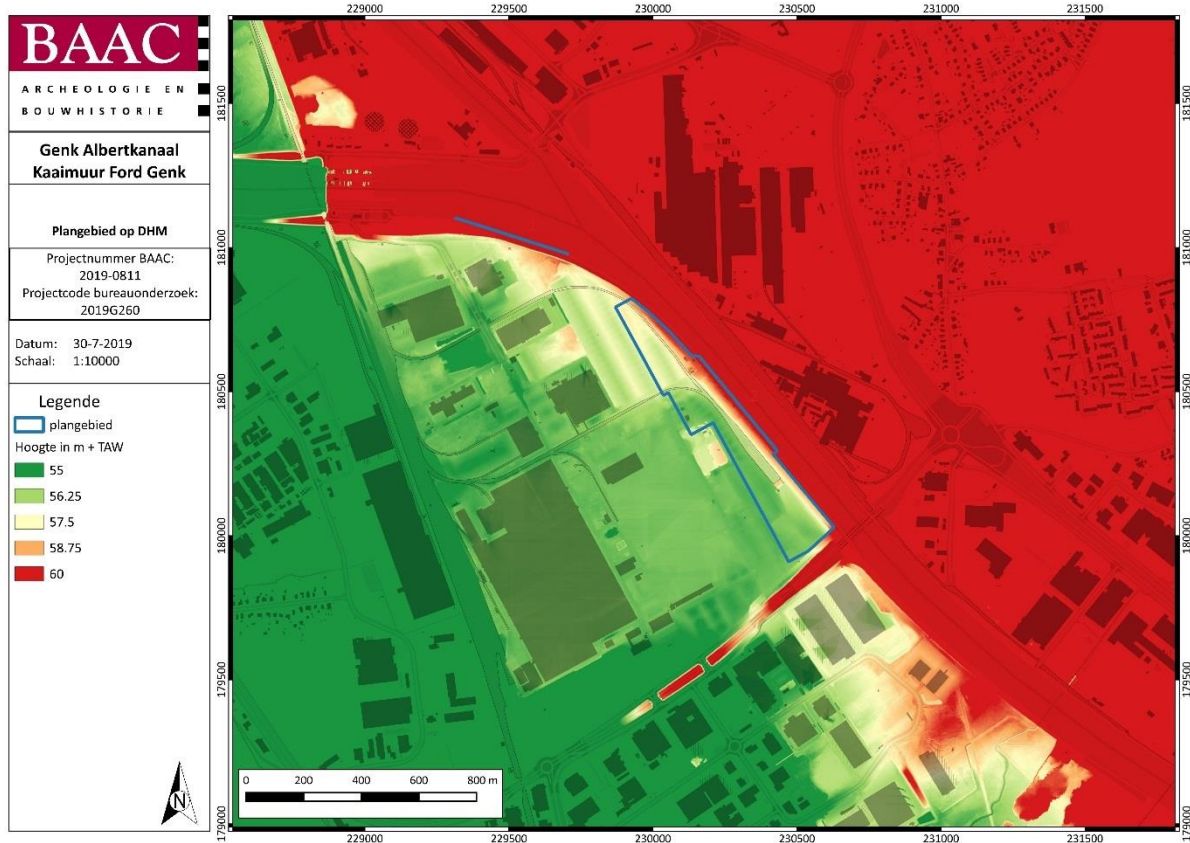
De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 30 en 80 m + TAW (Plan 7). Het plangebied zelf bevindt zich op een hoogte tussen 55 en

60 m +TAW. Het plangebied loopt naar het westen af. Opvallend is het hoogteverschil tussen de voormalige industriële site Ford Genk en de omgeving ten westen van de fabriekssite. Dit illustreert de ophoging die werd uitgevoerd bij de ontwikkeling van Ford Genk (Plan 8).

Plan 7: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)⁹, met aanduiding van de waterwegen (1:1; digitaal; 26072019)

⁹ AGIV 2019a

Plan 8: Plangebied op het DHM¹⁰ (1:1; digitaal; 30072019)

1.3.2 Huidige situatie en gekende verstoringen¹¹

In de loop van de twintigste eeuw onderging de regio van en rond het plangebied ingrijpende ontwikkelingen. Een eerste verstoring die invloed zal hebben gehad op het oostelijke deel van het plangebied voor beide zones, is het uitgraven van het Albertkanaal in de jaren '30. De invloed die deze verstoring op het bodemarchief zal hebben gehad is vooralsnog onduidelijk. In 1972 werd het kanaal verbreed ter hoogte van beide zones (Plan 9).¹² De uitbreiding is duidelijk waarneembaar op de orthofoto's van 1971 (ervoor, zie Plan 10) en 1979-1990 (erna, zie Plan 11). De verbreding van het Albertkanaal bracht voor de oostelijke zijde van beide zones heel wat vergravingen met zich mee. Op het DHM (Plan 8) is duidelijk dat de oostelijke zijde, tegen de kaaimuur, hoger is gelegen dan het achterland. Nadat de verbreding gerealiseerd werd, diende tegen de kade een ophoging te gebeuren en dit over een lengte van ca. 27.50 m land inwaarts (Figuur 6) en plaatselijk tot 60.00 m (Figuur 5). Uit de bouwplannen van 1972 valt af te leiden dat het toenmalige maaiveld zich rond 58.50 m + TAW bevond en na de ophoging op een hoogte tussen 61.10 en 61.50 m + TAW (Figuur 7).

Een tweede ingrijpende verstoring is de ontwikkeling van de industriële site Ford Genk, in de tweede helft van de twintigste eeuw. Uit een oriënterend bodemonderzoek van ARCADIS BELGIUM NV in 2015 staat duidelijk beschreven hoe de bodemopbouw in het onderzoeksgebied is gewijzigd in de 20^e eeuw.¹³

¹⁰ AGIV 2019a

¹¹ PELSMAEKERS 2019, rapport in opmaak verkregen van initiatiefnemer.

¹² Plan in bijlage

¹³ PELSMAEKERS 2019

In 1962 werd het volledige terrein, en dus ook het hele onderzoeksgebied, drastisch aangepast voor de realisatie van de huidige industriële site. Hiervoor werd in totaal 1.690.000 m³ grond verplaatst om het hele gebied op te vullen en te egaliseren. Er werd een hoogteverschil van ca. 8.00 m genivelleerd. Verder werd de site klaargemaakt voor de funderingswerken. In het verloop van de jaren 1960 werden er verdere ophogingen en ontgravingen gedaan op de hele site om de uitbreiding en bouw van de fabriek te realiseren. Op onderstaande foto's zijn deze werkzaamheden gedocumenteerd. Sinds 1990 tot nu zijn er ook nog een heel aantal installatiewerken (boringen en saneringsinstallaties) uitgevoerd over het hele onderzoeksgebied. Hierbij werd er boorgrond afgevoerd.¹⁴

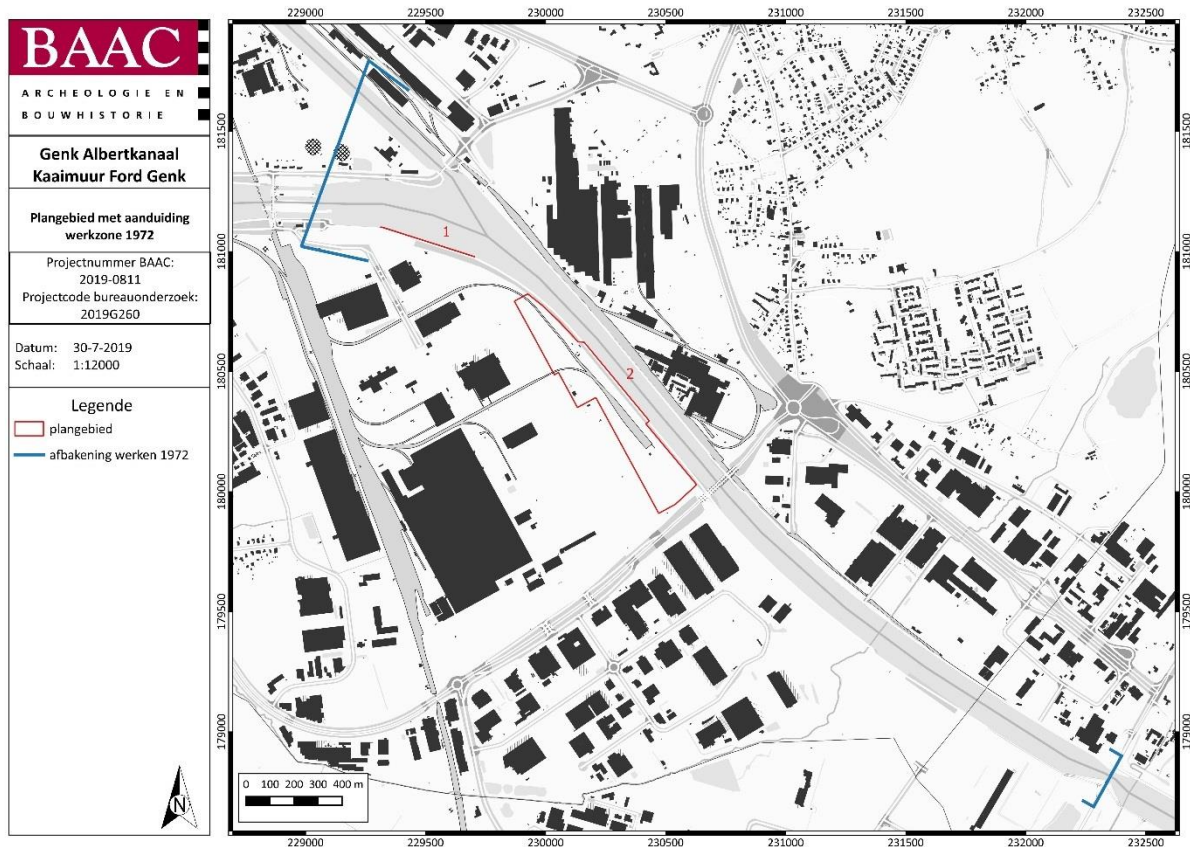
Gezien de ligging van het te ontwikkelen industrieterrein in een natte en onstabiele bodem, diende voorzien te worden in de goede afvoer van water. Hiervoor werd over de gehele oppervlakte van de site een drainagesysteem geïnstalleerd op een diepte van minstens 4.00 m tot 4.50 m -MV, met een onderliggende buffer van ca. 0.50 m. Omwille van de densiteit van het systeem en de diepte, kan gesteld worden dat de bodem ter hoogte van het onderzoeksgebied geheel verstoord is tot een diepte van minstens 4.50 m -MV. Het drainagesysteem is tot op heden aanwezig.¹⁵

Na het drainagesysteem in plaats werd gebracht, kon het hele gebied geëgaliseerd worden en de ontwikkeling van de Ford-fabriek aangevat worden met bijbehorende voorzieningen. Ter hoogte van zone 2 werd grotendeels verharding aangelegd ten behoeve van stockage en wegenis. Enkel langs het kanaal is een strook groenzone aanwezig.¹⁶

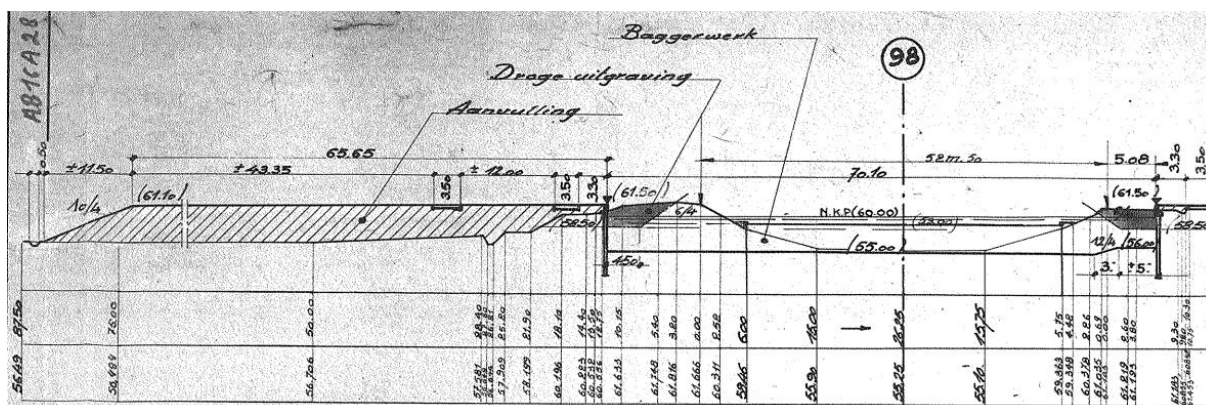
¹⁴ idem voetnoot 13

¹⁵ idem voetnoot 13

¹⁶ idem voetnoot 13

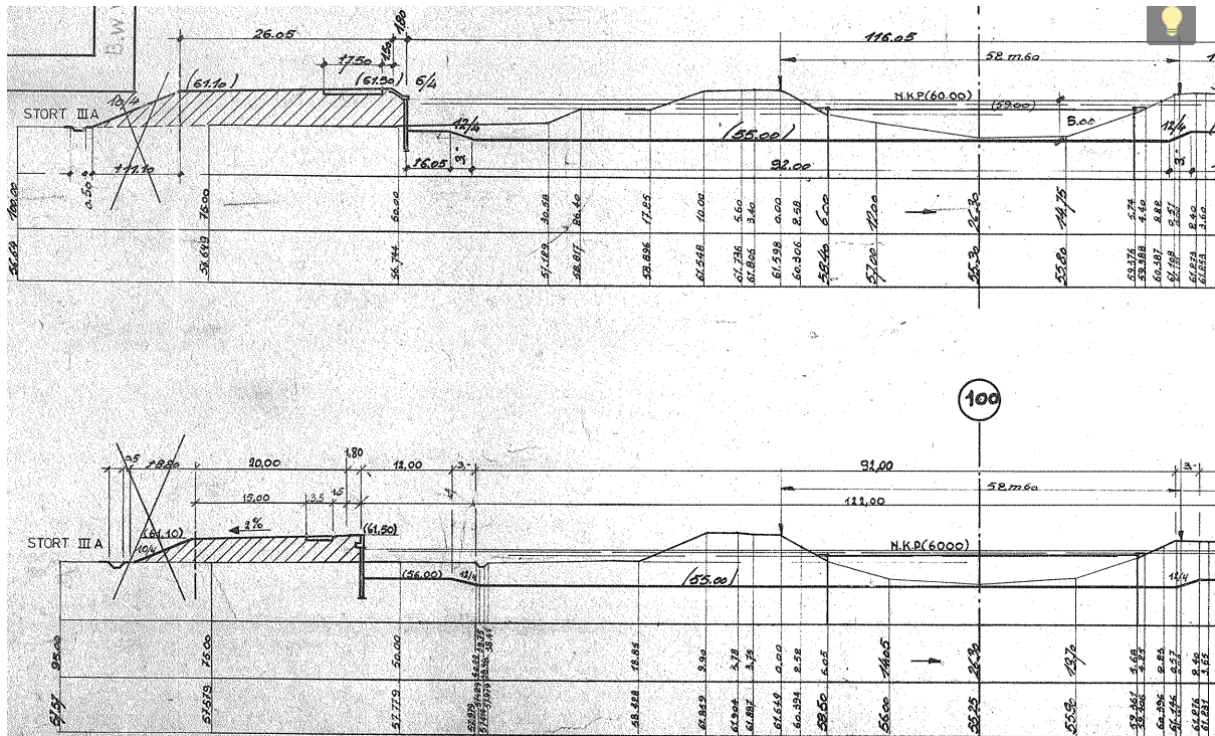
Plan 9: Plangebied met afbakening der werken uit 1972 op kadasterkaart¹⁷ (GRB) (1:1; digitaal; 30072019)

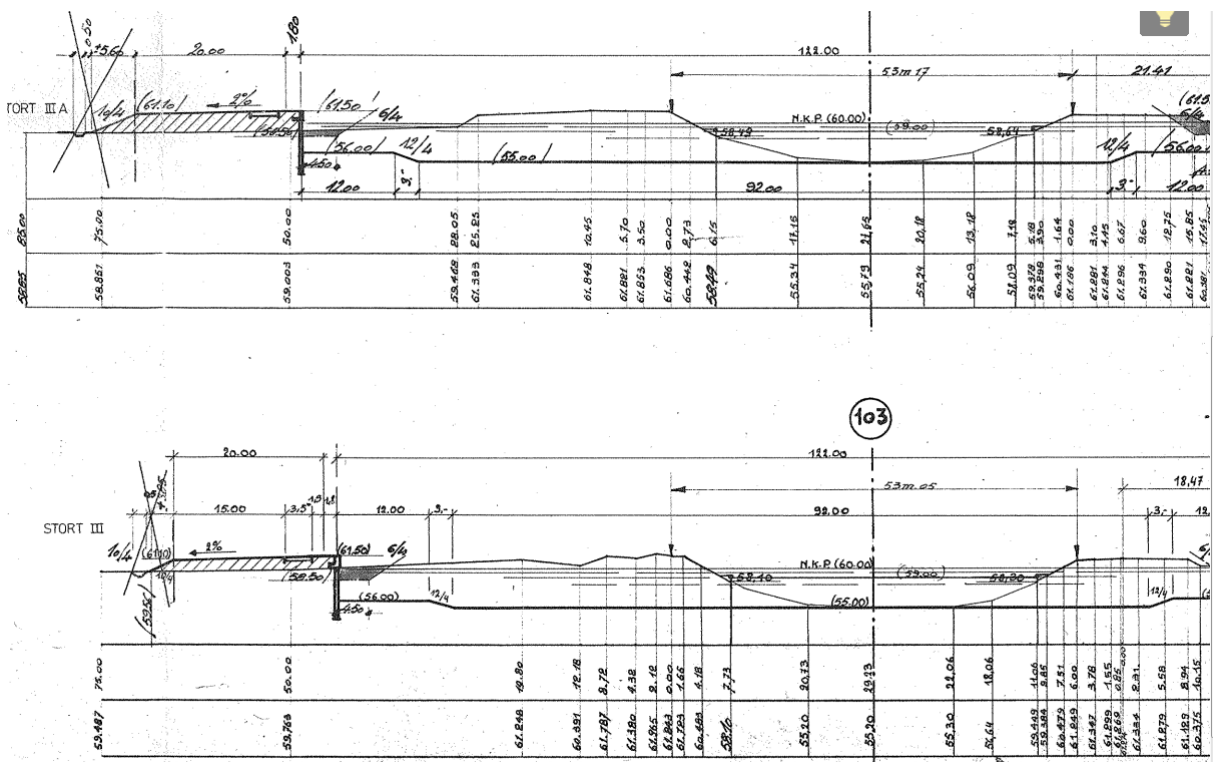
Figuur 5: Bouwplannen verbreding Albertkanaal in 1972 (doorsnedes)¹⁸

¹⁷ AGIV 2019b

¹⁸ Plannen verkregen van initiatiefnemer

Figuur 6: Bouwplannen verbreding Albertkanaal in 1972 (doorsnedes)¹⁹

Figuur 7: Bouwplannen verbreding Albertkanaal in 1972 (doorsnedes)²⁰

¹⁹ Plannen verkregen van initiatiefnemer

²⁰ Plannen verkregen van initiatiefnemer

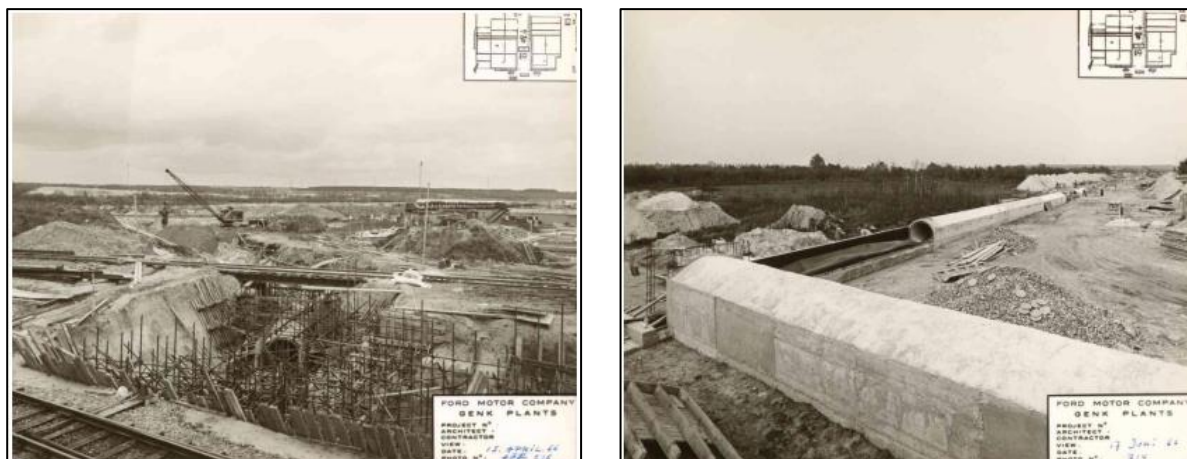
Figuur 8: Afgraving- en nivelleringswerkzaamheden op de site in januari 1966.²¹

Figuur 9: Ophogings- en funderingswerken op de site in maart 1966.²²

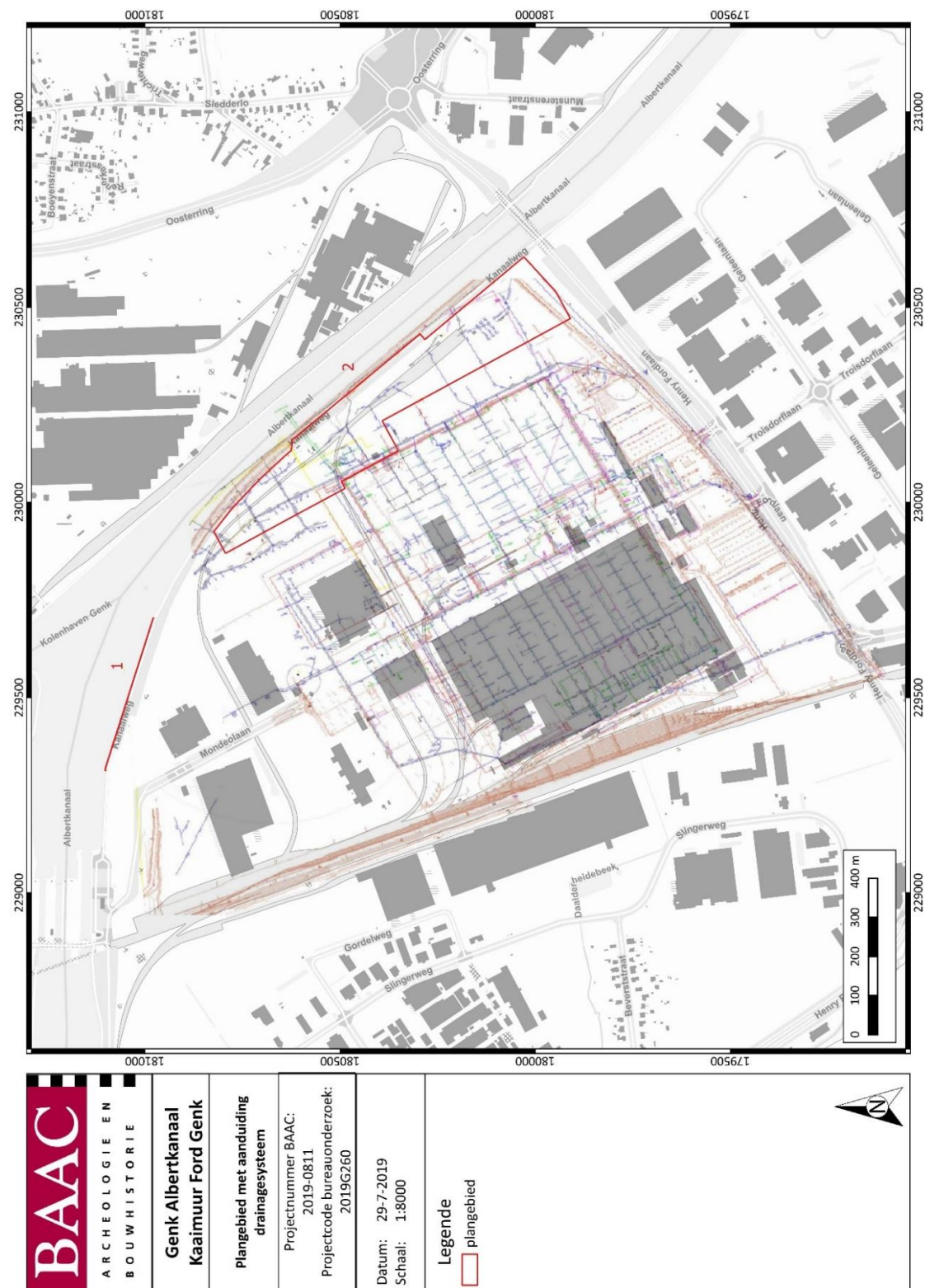
²¹ PELSMAEKERS 2019, zie bijlage

²² idem voetnoot 21

Figuur 10: Ophogings- en funderingswerken op de site in april (links) en juni (rechts) 1966.²³

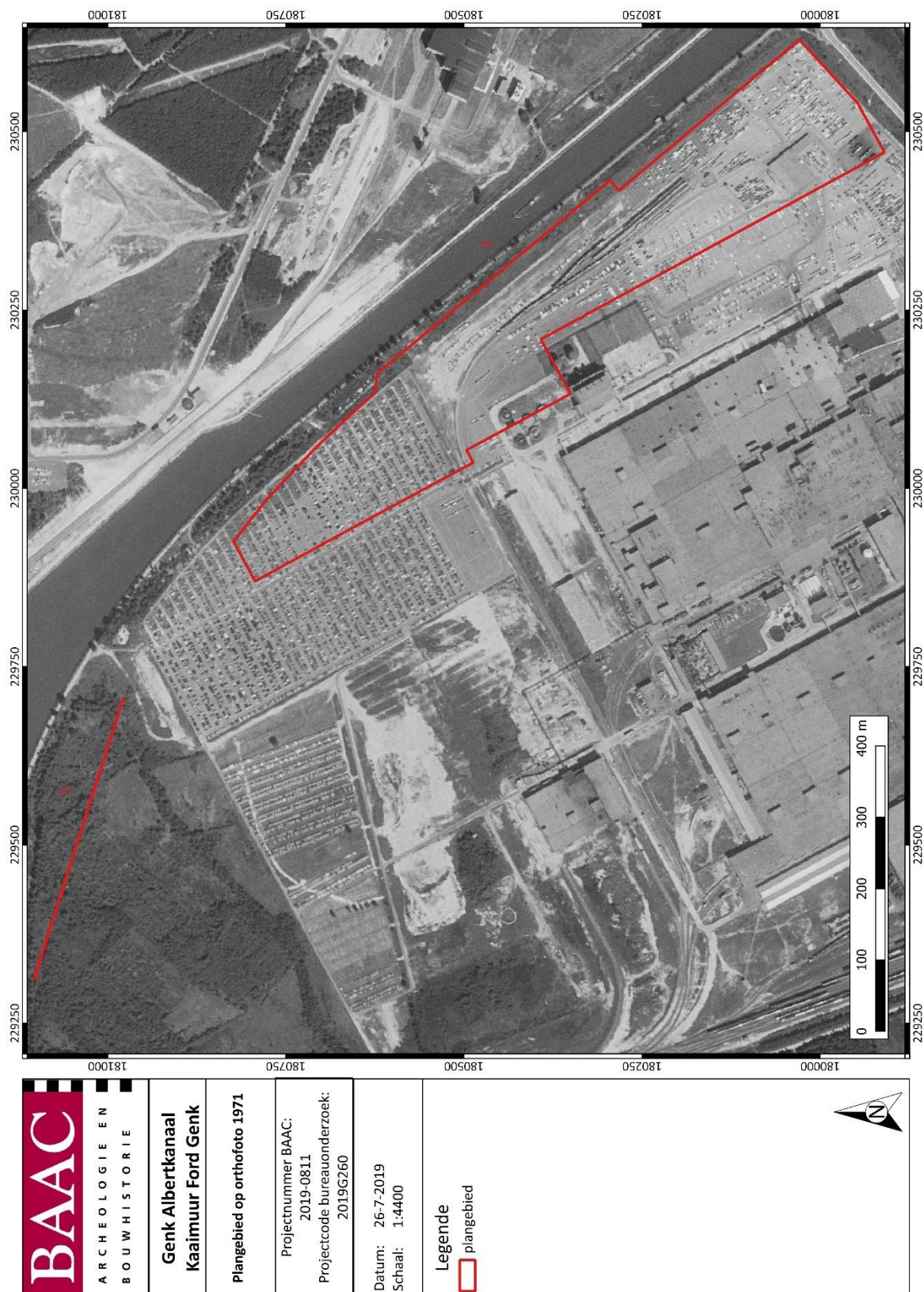
²³ PELSMAEKERS 2019

Figuur 11: Plangebied met schematisch overzicht van het bestaand drainagesysteem²⁴ (blauwe buizen) op kadasterkaart²⁵ (GRB) (1:1; digitaal; 29072019)

²⁴ PELSMAEKERS 2019

²⁵ AGIV 2019b

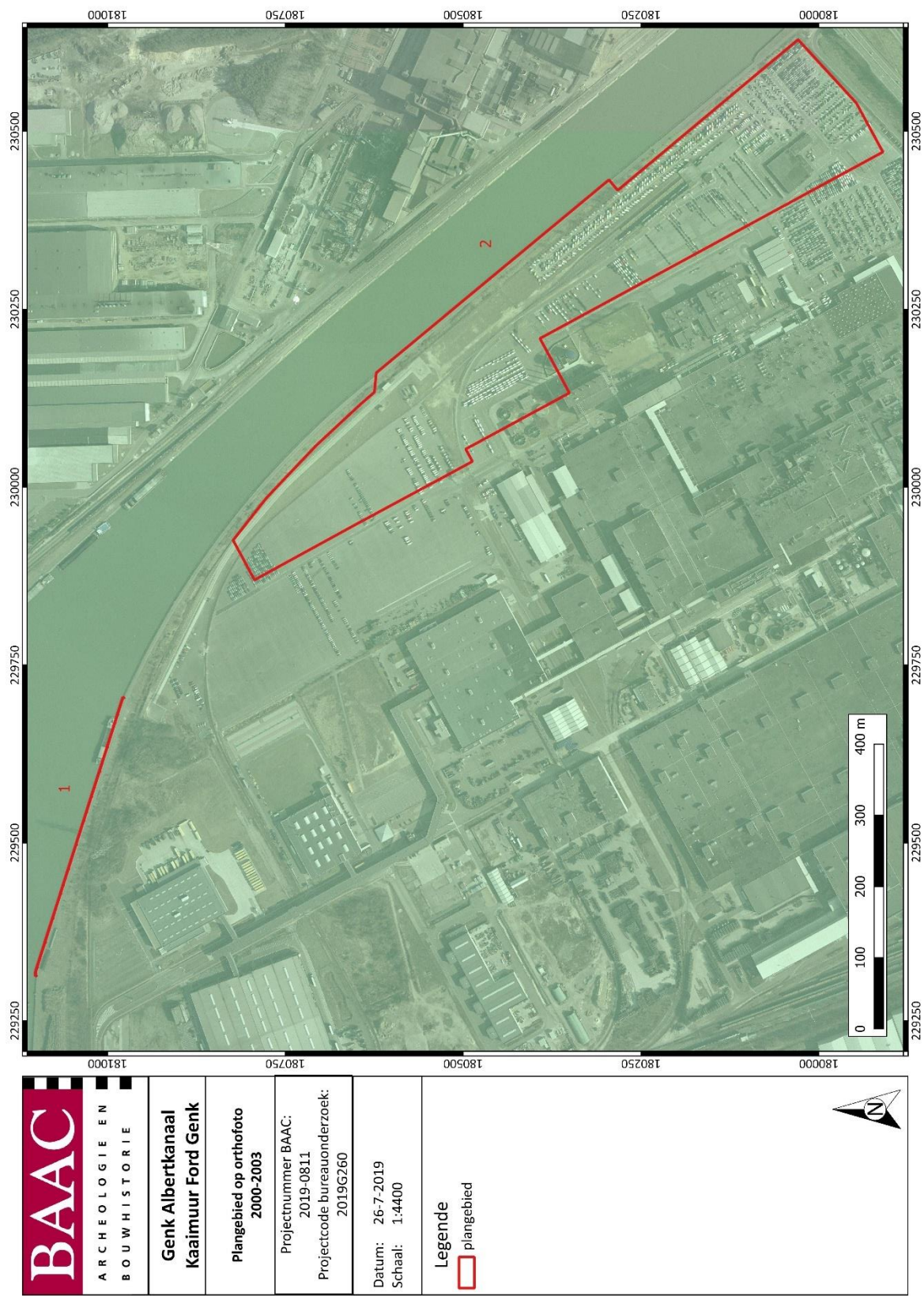
Plan 10: Plangebied op orthofoto van 1971²⁶ (1:1; digitaal; 26072019)

²⁶ AGIV 2019c

Plan 11: Plangebied op orthofoto van 1979-1990²⁷ (1:1; digitaal; 26072019)

²⁷ AGIV 2019d

Plan 12: Plangebied op orthofoto 2000-2003²⁸ (1:1; digitaal; 26072019)

²⁸ AGIV 2019e

1.4 Besluit

1.4.1 Datering, interpretatie en archeologische verwachting

Gezien de opzet van de *Archeologienota met Beperkte Samenstelling* kunnen binnen het onderzoeksterrein met hoge waarschijnlijkheid geen concrete archeologische sites of ensembles vastgesteld worden.

In onderstaande paragraaf worden de indicatoren voor deze bijzonder lage archeologische verwachting gesynthetiseerd.

1.4.2 Potentieel op kennisvermeerdering

Om het potentieel op kennisvermeerdering in te schatten, wordt gekeken naar de impact van de werken. Dit heeft gevolgen voor het soort advies dat gegeven wordt.

De geplande werken zullen geen potentieel op kennisvermeerdering opleveren:

Zone 1 in het noorden (Plan 3)

Voor de renovatie van de kesp Wachthaven (Sluis Genk) dient afgegraven te worden tot 1,1 m -MV. Gezien de werken uitgevoerd in 1972 (verbreding Albertkanaal) waarbij een ophogingslaag werd aangebracht van ca. 1.50 à 2.00 m, kan gesteld worden dat de toekomstige ingreep volledig binnen het gabarit van de huidige ophogingslaag bevindt. Deze ingreep verstoort bijgevolg geenszins archeologische waarden.

Zone 2 in het zuiden (Plan 4)

1) *Nieuwe Kade*

Voor het grondverzet zone plateau en zone smalle kade zal de uit te graven diepte ca. 5.5 m – MV bedragen, tot 55.00 m + TAW. Het betreft een zone van ca. 500 m lengte en tot ca. 43 m landinwaarts. Gezien de werken uitgevoerd in de jaren '60 voor het bouwrijp maken van de site (hoogteverschil van ca. 8,00 m nivelleren en aanleg drainagesysteem tot ca. 5.00 m -MV) de bodem over het hele industrieterrein heeft verstoord tot op een diepte tussen 5.00 en 8.00 m + TAW. M.a.w. vallen deze toekomstige werkzaamheden binnen het gabarit van de reeds aanwezige antropogene ophogingslagen. Ook hier worden geen archeologische waarden geraakt.

2) *Bouwrijp maken terrein*

Voor het bouwrijp maken van het achterland zal tot op een diepte van ca. 2,5 m -MV worden verstoord. Ook hier valt de toekomstige bodemingreep volledig binnen het gabarit van de antropogene ophogingslagen. Er worden geen archeologische waarden geraakt.

1.4.3 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

De bureaustudie heeft aangetoond dat in de 20^e eeuw verschillende recente ophogingen het industrieterrein Ford Genk, waarbinnen het plangebied is gelegen, ernstig heeft verstoord. In de jaren '30 werd de oostelijke grenzen van beide zones ernstig verstoord door de aanleg van het Albertkanaal. In 1972 werd dit kanaal verbreed waardoor opnieuw ingrijpende bodemingrepen hebben plaatsgevonden in het oosten van beide zones. Voor de aanleg van de fabriek Ford Genk, diende het hoogteverschil binnen het volledige industrieterrein ca. 8,00 m genivelleerd te worden. Gezien de natte bodem werd een drainagesysteem aangelegd op zo'n diepte van ca. 5.00 m -MV. Er kan m.a.w. gesteld worden dat de toekomstige werkzaamheden zich binnen het gabarit van de 20^e-eeuwse vergravingen zullen bevinden.

Gezien de ligging van het terrein in een industriezone gekenmerkt door een geroerde ondergrond, is de kans op het aantreffen van archeologisch relevante lagen onbestaand en bijgevolg eveneens het potentieel op kennisvermeerdering. Indien archeologische sporen aanwezig waren binnen de contouren van het plangebied, zijn deze hoogstwaarschijnlijk reeds verstoord tijdens het uitgraven van het Albertkanaal, bij de verbredingswerken van het Albertkanaal of bij het nivelleren en aanleggen van een drainagesysteem in de 20^e eeuw. De geplande werken zullen geen verdere verstoring van het bodemarchief met zich meebrengen.

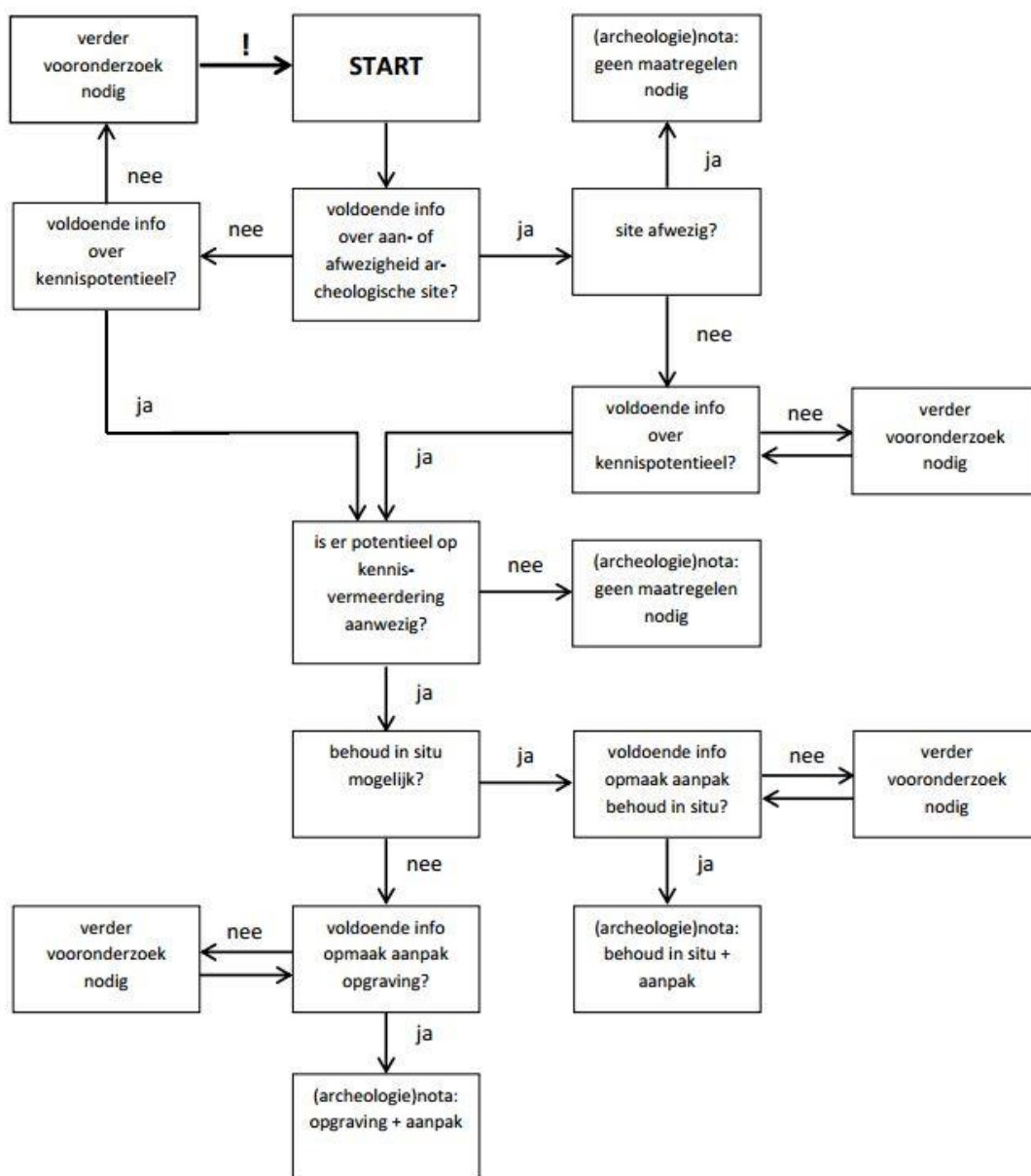
Voldoende info over aan- of afwezigheid van een archeologische site? **Ja.**

Site aanwezig? **Nee.**

Voldoende info over het kennispotentieel? **Ja.**

Is er potentieel op kennisvermeerdering aanwezig? **Nee.**

Geen verder onderzoek nodig

Figuur 12: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek²⁹

²⁹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2019a, fig.3.

2 Samenvatting

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer de bouw van een nieuwe kaaimuur, containeroverslag, stockagezone en het bouwrijp maken van het achterliggend terrein gerealiseerd worden. De toekomstige bodemingrepen situeren zich binnen het gabarit van recente antropogene ophogingslagen.

Na een uitgebreide studie over het historisch terreingebruik en de geplande werken, stelt BAAC Vlaanderen vast dat de kans op het aantreffen van intacte archeologische waarden bij de uitvoering van de geplande werken onbestaande is. De geplande bodemingrepen situeren zich in reeds afgegraven en opgehoogd terrein, waar verschillende ingrepen hebben plaatsgevonden: het uitgraven van het Albertkanaal, de verbredingswerken van het Albertkanaal en het nivelleren en aanleggen van een drainagesysteem in de 20^e eeuw. De toekomstige werkzaamheden vallen alle binnen het gabarit van de huidige verstoring. Verder onderzoek zou niet leiden tot kennisvermeerdering aangezien de voorgaande werken het terrein reeds verstoord hebben en omdat de geplande werken geen verdere verstoring van het terrein zullen veroorzaken.

Op basis van de onbestaande impact op archeologische waarde en de onmogelijk te behalen kenniswinst is vervolgonderzoek niet wenselijk, noch noodzakelijk en wordt dit bijgevolg niet door BAAC Vlaanderen geadviseerd.

3 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (1:10.000; digitaal; 26072019)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (1:1; digitaal; 26072019)	3
Plan 3: Zone 1 op kadasterkaart (GRB) (1:1; digitaal; 30072019)	4
Plan 4: Zone 2 op kadasterkaart (GRB) (1:1; digitaal; 30072019)	5
Plan 5: Plangebied op orthofoto (1:1; digitaal; 30072019)	7
Plan 6: Zone 2 met situering nieuwe kade op kadasterkaart (GRB) (1:1; digitaal; 30072019)	11
Plan 7: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM), met aanduiding van de waterwegen (1:1; digitaal; 26072019)	15
Plan 8: Plangebied op het DHM (1:1; digitaal; 30072019)	16
Plan 9: Plangebied met afbakening der werken uit 1972 op kadasterkaart (GRB) (1:1; digitaal; 30072019)	18
Plan 10: Plangebied op orthofoto van 1971 (1:1; digitaal; 26072019)	23
Plan 11: Plangebied op orthofoto van 1979-1990 (1:1; digitaal; 26072019)	24
Plan 12: Plangebied op orthofoto 2000-2003 (1:1; digitaal; 26072019)	25

4 Lijst met figuren

Figuur 1: Overzichtsfoto van de kesp (links) en detail van de kesp met schade aan kop balk met het zichtbare betonijzer.	8
Figuur 2: Aanduiding van de te vervangen kesp in het rood (kanaal bevindt zich links van de kesp)	9
Figuur 3: Overzicht van de toekomstige werkzaamheden zone 2	10
Figuur 4: Doorsnede van de toekomstige inplanting, zone 2	12
Figuur 5: Bouwplannen verbreding Albertkanaal in 1972 (doorsneden)	18
Figuur 6: Bouwplannen verbreding Albertkanaal in 1972 (doorsneden)	19
Figuur 7: Bouwplannen verbreding Albertkanaal in 1972 (doorsneden)	19
Figuur 8: Afgraving- en nivelleringswerkzaamheden op de site in januari 1966.	20
Figuur 9: Ophogings- en funderingswerken op de site in maart 1966.	20
Figuur 10: Ophogings- en funderingswerken op de site in april (links) en juni (rechts) 1966.	21
Figuur 11: Plangebied met schematisch overzicht van het bestaand drainagesysteem (blauwe buizen) op kadasterkaart (GRB) (1:1; digitaal; 29072019)	22
Figuur 12: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek	28

5 Bibliografie

- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019a. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerendergoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019b. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroerendergoed.be>.
- AGIV, 2019a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model.
- AGIV, 2019b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB).
- AGIV, 2019c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1971, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2019d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1979-1990, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2019e. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïk, middenschallig, zomeropnamen, kleur, 2000-2003, Vlaanderen.

AGIV, 2019f. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

PELSMAEKERS, S., 2019. *Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan de Henry Fordlaan en de Mondeolaan te Genk (Provincie Limbur), ABO Archeologische rapporten 931 (in opmaak)*, Aartselaar.

6 Bijlagen

6.1 Grondplan werken 1972

6.2 ABO Archeologische Rapporten 931